

Sygn. akt I C 304/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Charukiewicz,

Protokolant: sekr. sąd. Dagmara Napieraj,

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014r. w Olsztynie,

sprawy z powództwa Gminy M.,

przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...) - (...)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) - (...) na rzecz powódki Gminy M. kwotę 76.000,- (siedemdziesiąt sześć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 2010r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) - (...) na rzecz powódki Gminy M. kwotę 487.376,72 (czteryście osiemdziesiąt siedem tysięcy trzysta siedemdziesiąt sześć 72/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 2010r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo co do kwoty 38.648,94 (trzydzieści osiem tysięcy sześćset czterdzieści osiem 94/100) złotych,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 62.078,22 (sześćdziesiąt dwa tysiące siedemdziesiąt osiem 22/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka Gmina M. wniosła o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) - (...) kwoty 76 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu podała, że w trybie nadzorczym Wojewoda (...) - (...) stwierdził nieważność podjętych przez Radę Miejską w M. uchwał nr XXIII/371/08 i XXIII/372/08 z 27 sierpnia 2008r. w sprawie likwidacji szkół podstawowych w B. i K.. Wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. z dnia 11 grudnia 2008r. rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody zostały uchylone ze stwierdzeniem, że zostały podjęte z naruszeniem prawa. Wskutek wymienionych rozstrzygnięć nadzorczych wstrzymane zostało wykonanie uchwał Rady, co zmusiło Gminę do utrzymania funkcjonowania szkół podstawowych w roku szkolnym 2008/2009, tj. do 31 sierpnia 2009r. i poniesienia w tym celu wydatków w łącznej kwocie 949 820,37 zł. Powódka dochodzi pozwem opartego na treści art. 417 § 1 k.c. odszkodowania za niezgodne z prawem działanie pozwanego polegające na wydaniu rozstrzygnięć nadzorczych z kwalifikowanym naruszeniem prawa, przy czym jej żądanie obejmuje tylko część należnego odszkodowania, zaś pozostałej części będzie dochodzić w odrębnym postępowaniu.

Pozwany Skarb Państwa – Wojewoda (...) - (...) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że strona powodowa nie udowodniła szkody, jej wysokości, ani związku przyczynowego między działaniem pozwanego, a rzekomą szkodą. Uchwały w przedmiocie likwidacji szkół w K. i B. zostały przekazane

Wojewodzie dopiero w dniu 3 września 2008r., czyli już po dacie ich wejścia w życie i rozpoczęciu roku szkolnego, co czyni niezasadnym twierdzenie powódki, że likwidacja szkół została uniemożliwiona przez działania pozwanego, który swoje rozstrzygnięcia nadzorcze doręczył powódce dopiero w dniu 17 września 2008r. Podejmując uchwały w przedmiocie likwidacji szkół powódka nie dopełniła obowiązków wynikających z ustawy o systemie oświaty, w tym nie zmieniła planu sieci szkół, co prowadziło do funkcjonowania aktów ustalających miejsce realizacji obowiązku szkolnego w całkowicie odmienny sposób. Podjęcie działań zmierzających do likwidacji szkół na 4 dni przed rozpoczęciem roku szkolnego skutkowało niemożnością wykonania uchwał o likwidacji z końcem poprzedniego roku szkolnego. Wymienione okoliczności w ocenie pozwanego skutkują brakiem możliwości przyjęcia, ażeby w wyniku działań pozwanego powódka poniosła jakąkolwiek szkodę. Kwestionując wysokość szkody pozwany podniósł dodatkowo, że całość kosztów funkcjonowania szkół przedstawionych przez powódkę obejmuje również wydatki czynione z funduszy przekazanych Gminie w ramach subwencji oświatowej, a zatem powódka nie wykazała kosztów poniesionych samodzielnie na utrzymanie w/w szkół, a nadto zaliczyła do nich wydatki na remont, które należąc do zwykłych kosztów utrzymania nieruchomości gminnych, poniosła niezależnie od roszczeń objętych pozwem (k.1344-1352).

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2011r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił powództwo przyjmując, że skoro przedmiotowe orzeczenia nie cechowało rażące naruszenie prawa – nie została spełniona przesłanka bezprawności (k.1666).

Wyrokiem z 24 sierpnia 2012r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku uchylił powyższe orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, przy przesądzeniu istnienia bezprawności rozstrzygnięć nadzorczych pozwanego Wojewody (k.1753).

Wyrokiem z 19 grudnia 2012r. Sąd Okręgowy w Olsztynie ponownie oddalił powództwo przyjmując brak związku przyczynowego pomiędzy bezprawnymi działaniami pozwanego a szkodą, jako efektywną i bezsporną różnicą w wydatkach poniesionych przez Gminę (k.1797).

Wyrokiem z 5 kwietnia 2013r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku ponownie uchylił sprawę do ponownego rozpoznania, uznając, że taki związek przyczynowy został wykazany (k.1837).

W dniu 11 kwietnia 2013r. powódka Gmina M. wniosła w sprawie I C 220/13 pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...) - (...) o zasądzenie kwoty 526.025,66 zł z ustawowymi odsetkami od 5 stycznia 2010r. do dnia zapłaty tytułem pozostałej części odszkodowania z tytułu szkody poniesionej w związku z niezgodnym z prawem działaniem Wojewody (...) - (...) przy wydawaniu rozstrzygnięć nadzorczych z 15 września 2008r.

Zarządzeniem z 21 czerwca 2013r. sprawę powyższą, na podstawie art. 219 k.p.c., połączono ze sprawą I C 304/13 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, pod sygnaturą akt I C 304/13 (k.49 akt I C 220/13).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 lutego 2008r. Rada Miejska w M. podjęła uchwały w sprawie zamiaru likwidacji szkół podstawowych w K. i B.. Uchwały te zostały uchylone rozstrzygnięciami nadzorczymi Wojewody (...) - (...) z dnia 17 marca 2008r., które zostały następnie uchylone wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. z 24 i 26 czerwca 2008r.

Uchwały te zostały nadto negatywnie zaopiniowane przez (...) - (...) Kuratora Oświaty postanowieniami z 12 marca 2008r. Na skutek zażalenia powódki Minister Edukacji Narodowej postanowieniami z 12 sierpnia 2008r. uchylił orzeczenia Kuratora i pozytywnie zaopiniował uchwały w sprawie likwidacji szkół.

(dowód: pismo powódki k. 1357-59, orzeczenia k. 1481 i nast., okoliczności bezsporne)

W dniu 27 sierpnia 2008r. Rada Miejska w M., powołując się m.in. na art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), podjęła dwie uchwały: nr XXIII/371/08 w przedmiocie

likwidacji z dniem 31 sierpnia 2008r. szkoły podstawowej w B. i nr XXIII/372/08 w przedmiocie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2008r. szkoły podstawowej w K..

Obie uchwały miały wejść w życie z dniem podjęcia. Uczniowie szkoły w B. mieli kontynuować naukę w szkole podstawowej nr (...) w M., zaś uczniowie szkoły w K. – w szkole podstawowej w (...).

(dowód: uchwały k. 17-18, okoliczności bezsporne)

W dniu 1 września 2008r. obie szkoły, których dotyczyły przedmiotowe uchwały, nie podjęły działalności, a ich uczniowie kontynuowali naukę w szkołach podstawowych w M. i w (...).

Pracujące tam osoby bądź otrzymały wypowiedzenia, bądź zostały przeniesione do innych szkół (względnie odeszły na emeryturę).

Uchwały Rady Miejskiej w M. z 27 sierpnia 2008r. zostały doręczone Wojewodzie (...) - (...) w dniu 3 września 2008r.

(dowód: pismo k. 1356, zeznania świadków D. G. – k. 1900v-1901 i U. S. – k. 1901, okoliczności bezsporne)

W rozstrzygnięciach nadzorczych z 15 września 2008r. Wojewoda (...) - (...), z powołaniem na art. 91 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdził nieważność w/w uchwał Rady Miejskiej w M. z powodu istotnego naruszenia prawa, uznając, że organ prowadzący szkoły nie wykazał ponad wszelką wątpliwość, że wywiązał się z określonego w art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty obowiązku poinformowania rodziców uczniów o zamiarze likwidacji szkoły z 6 miesięcznym wyprzedzeniem.

Rozstrzygnięcia te nie miały charakteru ostatecznego, służyła od nich skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięć.

Wobec treści rozstrzygnięć nadzorczych szkoły w K. i B. ponownie rozpoczęły działalność poczynając od 17 września 2008r.

Wyrokami z 11 grudnia 2008 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w O. w sprawach (...) SA/O. 859/08 oraz (...) SA /O. 858/08 w uwzględnieniu skarg Gminy M. uchylił w/w rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody (...) - (...) i orzekł, że nie podlegają one wykonaniu. W uzasadnieniu Sąd Administracyjny stwierdził m.in., że istnieją wątpliwości, czy rzeczywiście doszło do naruszenia art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, albowiem Wojewoda zaniechał wykorzystania środków prawnych do wyjaśnienia tej kwestii i nie dysponował pełnym materiałem dowodowym, a nadto prowadził postępowanie nadzorcze bez udziału Gminy, gdyż nie zawiadomił jej o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie uchwał, naruszając w ten sposób przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

Skargi kasacyjne od w/w orzeczeń Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. zostały oddalone przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokami z 3 czerwca 2009r. w sprawie I OSK 213/09 (dot. szkoły w K.) oraz z 7 października 2009r. w sprawie I OSK 303/09 (dot. szkoły w B.).

(dowód: rozstrzygnięcia k. 19-21, 22-24, pismo k. 1356, odpisy wyroków k. 26-54)

Po uchyleniu rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody, szkoły podstawowe w K. i B. działały do końca roku szkolnego 2008/2009, a zostały zlikwidowane z dniem 31 sierpnia 2009r. Z dniem 1 września 2009r. w budynkach po zlikwidowanych szkołach w K. i B. rozpoczęły działalność szkoły niepubliczne, którym budynki wraz z wyposażeniem zostały oddane w użyczenie.

Powódka stosując się do rozstrzygnięć nadzorczych, tzn. kontynuując prowadzenie obu szkół faktycznie poniosła w roku szkolnym 2008/2009 koszty, które zamknęły się łączną kwotą 917.570,83 zł (w tym 522.208,54 zł kosztów utrzymania szkoły w K. i 395.362,29 zł kosztów utrzymania szkoły w B.). Kwota powyższa zawiera również koszty

odszkodowań z tytułu skrócenia okresów wypowiedzenia umów o pracę, które faktycznie zostały wypłacone w wysokości 51.245,46 zł.

Natomiast koszty jakie Gmina M. poniosłaby na zapewnienie kontynuacji nauki uczniów likwidowanych szkół podstawowych w roku szkolnym 2008/2009 wyniosły łącznie 321.023,54 zł.

W związku z kontynuacją nauki w szkołach w K. i B. powódka otrzymała wyższą subwencję oświatową, aniżeli byłaby jej przyznana, gdyby szkoły zostały zlikwidowane. Różnica wyniosła za rok szkolny 2008/2009 kwotę 24.814,67 zł.

Różnica pomiędzy faktycznie poniesionymi przez powódkę kosztami utrzymania szkół w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009, a wydatkami, które Gmina M. zobowiązana byłaby ponieść w związku z ich likwidacją wyniosła 571.732,62 zł (uwzględniając w tym różnicę pomiędzy subwencją przyznaną a hipotetyczną jej wartością, gdyby szkoły zostały likwidowane). Powódka byłaby również zobowiązana do poniesienia kosztów utrzymania konserwacyjnego budynków i ich wyposażenia. Koszt dojazdów konserwatora do B. i K. wyniósłby 230,76 zł, koszt ubezpieczenia 1944,-zł, koszty usług kominiarskich 620,-zł, koszt remontu szkoły w K. 2.729,20 zł, koszty opłat stałych za dostawę energii elektrycznej i wody w 2.831,94 zł.

Ostatecznie uszczerbek w majątku powódki, stanowiący różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi przez powódkę kosztami utrzymania Szkół Podstawowych w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009, a tymi wydatkami, które powódka zobowiązana byłaby ponieść w związku z ich likwidacją wyniósł 563.376,72 zł.

(dowód: rozliczenie k. 7-14 wraz z dokumentacją wydatków k. 57-1337, pismo powódki k. 1541, rozliczenie wraz z dokumentacją k. 1536-1631, rozliczenie k. 1360-1363 wraz z wykazem k. 1520-1528, wykaz k. 56-57, wykaz k. 58-59, opinia biegłego-k.1921-2020, 2061-2062, 2070-2082, 2095-2098, 2322v-2323, zeznania świadka M. S.-k.1901-1901v, okoliczności bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w znacznej części jest uzasadnione.

Podstawę do dochodzenia odszkodowania w niniejszej sprawie może stanowić przepis art. 417 § 1 k.c., zgodnie z którym Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Okolicznością bezsporną jest, że sądy administracyjne uznały, że o uchyleniu rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody (...)- (...) z 15 września 2008r. przesądziło wydanie ich z naruszeniem prawa o postępowaniu. Wydanie zatem decyzji nadzorczych ze stwierdzonym w sądowym postępowaniu administracyjnym naruszeniem przepisów prawa było więc działaniem Wojewody niezgodnym z prawem, a takie działanie mieści się w hipotezie normy art. 417 § 1 k.c., w której ustawodawca nie poczynił zróżnicowania, co do skali czy stopnia niezgodności działania z prawem, w szczególności nie zastrzegł ograniczenia bezprawności działania podmiotu wykonującego władzę publiczną wyłącznie do rażącego naruszenia prawa.

Przesłanka bezprawności działania jest jedną, ale nie jedyną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 417 § 1 k.c. Bezprawność działania organu władzy publicznej oznacza naruszenie przez władzę publiczną przepisów prawa, ale jedynie takie naruszenie, które stanowiło warunek konieczny do powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało również istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody z 15 września 2008r. a szkodą rozumianą jako różnica pomiędzy faktycznie poniesionymi przez powódkę kosztami utrzymania Szkół Podstawowych w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009, a tymi wydatkami, które powódka zobowiązana byłaby ponieść w związku z ich likwidacją. Dla oceny istnienia normalnego związku przyczynowego nie ma znaczenia, czy dane zdarzenie może być przez sprawcę przewidziane, gdyż przewidywalność jest kategorią winy, a nie związku przyczynowego, który jest okolicznością obiektywną (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29.10.2004r., III CK 485/03).

Z treści wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. z 11 grudnia 2008r. oraz wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 3 czerwca 2009r. wynika, że Sądy te upatrywały wadliwość rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody nie tylko w niezawiadomieniu o zamiarze likwidacji szkół w K. i B. rodziców uczniów z co najmniej 6-cio miesięcznym wyprzedzeniem i braku weryfikacji treści oświadczeń rodziców tych dzieci, ale także w fakcie prowadzenia postępowań nadzorczych bez udziału Gminy M. i niejasnej treści oświadczeń niektórych rodziców, którzy oświadczyli, że nie zawiadomiono ich o treści uchwały o likwidacji szkoły w K., a nie uchwały o zamiarze likwidacji tej szkoły. Brak jest dowodów zaoferowanych przez strony w niniejszym postępowaniu wskazujących w sposób nie budzący wątpliwości, iż po wyeliminowaniu wszelkich braków i uchybień postępowania administracyjnego, zapadłyby rozstrzygnięcia nadzorcze o podobnej treści i wywołujące podobne skutki prawne, jak te uchylone przez sądy administracyjne. Materiał dowodowy nie pozwalał na jednoznaczne ustalenie, iż prawidłowe rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody przybrałyby niezmiennie postać rozstrzygnięć stwierdzających nieważność uchwał Rady Gminy M.. Brak jest w niniejszej sprawie także okoliczności, które mogłyby wpłynąć na zmianę stanowiska Gminy M. i utrzymanie w roku szkolnym 2008/2009 szkół w K. i B.. Tylko hamujące likwidacje obu szkół rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody (...) - (...) z 15 września 2008r. były przyczyną utrzymania i finansowania przez powódkę obu szkół. Strona pozwana nie przedstawiła dowodów potwierdzających, iż w tamtym okresie zaistniały inne zdarzenia i fakty, które przyczyniły się bądź współprzyczyniły do utrzymania tych szkół.

Niezasadne jest także stanowisko pozwanego o przyczynieniu się powódki do powstania szkody w związku ze spóźnionym podjęciem uchwał o zamiarze likwidacji szkół w K. i B. i uchwał o ich faktycznej likwidacji, które nie gwarantowało rezerwy czasowej na ich zaskarżenie lub przeprowadzenie czynności nadzorczych. Przepisy prawa administracyjnego nie regulują w sposób zasadniczy kwestii czasu właściwego na wydanie uchwał takich, jak będące przedmiotem rozważań w niniejszej sprawie. Gmina M. podejmując uchwały o zamiarze likwidacji szkół i o ich faktycznej likwidacji uczyniła to przed rozpoczęciem roku szkolnego 2008/2009 i zapewniła uczniom obu placówek naukę w innych szkołach, zaś pracownikom podjęcie zatrudnienia w innym miejscu, ewentualnie nabycie uprawnień emerytalnych, wypłaciła stosowne odszkodowania. Powódka działała w przekonaniu o profesjonalizmie organów i sądów kontrolujących jej działania oraz w dobrej wierze wynikającej ze świadomości, iż jej własne uchwały są zgodne z prawem. Przy takim założeniu podjęcie przedmiotowych uchwał z 28 lutego 2008r. i 27 sierpnia 2008r. nie może być uznane za spóźnione i rodzące współprzyczynienie się powódki do powstania szkody w rozumieniu art. 362 k.c.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało również, że w związku z podjęciem przez pozwanego rozstrzygnięć nadzorczych z 15 września 2008r. powódka poniosła szkodę, rozumianą jako uszczerbek w jej majątku, stanowiący różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi przez powódkę kosztami utrzymania Szkół Podstawowych w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009, a tymi wydatkami, które powódka zobowiązana byłaby ponieść w związku z ich likwidacją.

Na okoliczność zakresu i wysokości szkody, która dotknęła powodową Gminę Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości.

Biegły J. M. sporządził bardzo szczegółową, logiczną i jasną opinię. Odpowiedział na wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pytania, logicznie uzasadniając swoje wnioski. Ostatecznie żadna ze stron nie zakwestionowała opinii. Sąd również uznał ją w całości za wiarygodną i w pełni podzielił płynące z niej wnioski.

Sąd zatem w niniejszej sprawie przyjął, że powódka na utrzymanie szkół w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009 poniosła koszty w łącznej kwocie 917.570,83 zł. Natomiast wydatki powódki na zapewnienie kontynuacji nauki uczniów zlikwidowanych szkół, gdyby taka sytuacja miała miejsce, wyniosłyby 321.023,54 zł. Różnica zatem pomiędzy rzeczywistymi kosztami poniesionymi przez powódkę, a hipotetycznymi kosztami, jakie zostałyby poniesione, gdyby obie szkoły zostały zlikwidowane, a uczniowie kontynuowali naukę w Łącznie i M., wyniosła 596.547,29 zł.

W skład tej kwoty wchodzi również koszty odszkodowań z tytułu skrócenia okresów wypowiedzenia umów o pracę, które faktycznie zostały wypłacone w wysokości 51.245,46 zł. Powódka takie koszty poniosła i wydatków tych nie odzyskała, pomimo prowadzenia szkół w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009. Kwota powyższa stanowi jej uszczerbek

majątkowy w związku z bezprawnymi rozstrzygnięciami nadzorczymi Wojewody i w ocenie Sądu niezasadnym byłoby odejmowanie tej kwoty od należnego powódce odszkodowania.

Natomiast powyższą kwotę uszczerbku 596.547,29 zł pomniejsza kwota 24.814,67 zł, gdyż o taką kwotę subwencja oświatowa przyznana Gminie M. była wyższa od subwencji, która byłaby przyznana, gdyby szkoły w K. i B. zostały zlikwidowane w 2008r. Wysokość uszczerbku w majątku powódki wynosi zatem 571.732,62 zł.

Dodatkowo, gdyby doszło do likwidacji szkół w K. i B. powódka byłaby również zobowiązana do poniesienia kosztów utrzymania konserwacyjnego budynków i ich wyposażenia.

Na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014r. strony zgodnie ustaliły, że w skład powyższych kosztów, które Gmina musiałaby ponieść (co wynika z niekwestionowanych zeznań świadka M. S., k.1901) wchodzi także koszty: dojazdów konserwatora do B. i K. w wysokości 230,76 zł, ubezpieczenia w wysokości 1944,-zł, usług kominiarskich w kwocie 620,-zł, remontu szkoły w K. w wysokości 2.729,20 zł, opłat stałych za dostawę energii elektrycznej i wody w kwocie 2.831,94 zł (k.2322-2323).

Ostatecznie uszczerbek w majątku powódki, stanowiący różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi przez powódkę kosztami utrzymania Szkół Podstawowych w K. i B. w roku szkolnym 2008/2009, a tymi wydatkami, które powódka zobowiązana byłaby ponieść w związku z ich likwidacją wyniósł 563.376,72 zł.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd uznał żądanie powódki za uzasadnione co do tej kwoty i na podstawie art. 417 § 1 k.c. orzekł, jak w pkt. I i II wyroku.

Na podstawie art. 481 § 1 k.c. Sąd orzekł o ustawowych odsetkach od roszczenia głównego od dnia 5 stycznia 2010r., zgodnie z żądaniem. Powódka wzywała bowiem pozwanego do zapłaty kwoty 949.820,37 zł pismem z 9 grudnia 2009r., zakreślając termin 21 dni od otrzymania wezwania. Pozwany nie kwestionował, że powyższe wezwanie otrzymał o czym także świadczy jego pismo kierowane do powódki z 4 stycznia 2010r. (wezwanie do zapłaty, k.55, potwierdzenie nadania, k.60, odpowiedź pozwanego, k.61).

W związku z tym, że powódka wniosła dwa pozwy, jeden o zapłatę kwoty 76.000,-zł i drugi o zapłatę 526.025,66 zł (obie sprawy zostały połączone w trybie art. 219 k.p.c.), Sąd w wyroku orzekł o obu powyższych żądaniach w punktach I i II. W punkcie I wyroku Sąd uwzględnił w całości żądanie i zasądził od pozwanego na rzecz powódki całą dochodzoną pozwem kwotę, tj. 76.000,-zł. Natomiast w punkcie II Sąd orzekł o drugim żądaniu. Powódka domagała się zapłaty kwoty 526.025,66 zł, jednak przy ustalonej łącznej szkodzie w wysokości 563.376,72 zł i zasądzeniu w pkt. I wyroku kwoty 76.000,-zł, do zapłaty pozostała kwota 487.376,72 zł i taką kwotę Sąd zasądził, oddalając powództwo, co do kwoty 38.648,94 zł.

Powyższe rozstrzygnięcie wpływa również na sposób ustalenia wysokości kosztów procesu o których Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. (co do pierwszego żądania) i art. 100 k.p.c. (co do drugiego pozwu).

Ustalając ich wysokość Sąd oparł się na podstawie spisu kosztów przedłożonego przez pełnomocnika powódki, jednak odpowiednio go modyfikując.

W sprawie I C 304/13 powódka poniosła następujące koszty: opłata od pozwu 3.800,-zł, dwie opłaty od apelacji 2 x 3.800,-zł, opłata od skargi kasacyjnej 3.800,-zł, co łącznie stanowi kwotę 15.200,-zł. Dodatkowo poniosła koszty wpłaconych zaliczek w wysokości 3.242,88 zł. Sąd uznał również za uzasadnione żądanie zwrotu kosztów dojazdów pełnomocnika powódki na rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku, zgodnie ze złożonym spisem kosztów w łącznej wysokości 1.133,34 zł. Na podstawie § 6 pkt. 6, § 12 ust. 1 pkt. 2 i ust. 4 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd uwzględnił również żądanie wynagrodzenia pełnomocnika powódki za pierwszą instancję w wysokości 3.600,-zł, za drugą instancję 2.700,-zł i przed Sądem Najwyższym 2.700,-zł, łącznie 9.000,-zł. Sąd nie uznał za uzasadnione żądania przyznania

wynagrodzenia pełnomocnika przy ponownym jej rozpoznaniu po uchyleniu sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd II instancji. Cytowane wyżej rozporządzenie nie ustanawia dodatkowego wynagrodzenia każdorazowo, gdy sprawa trafia do ponownego rozpoznania po jej uchyleniu przez sąd odwoławczy. Rozporządzenie określa wysokość wynagrodzenia za pierwszą i drugą instancję oraz rozpoznanie sprawy przed Sądem Najwyższym, niezależnie ile razy sprawa była ponownie rozstrzygana w danej instancji. Łączne zatem koszty procesu powódki w sprawie I C 304/13 wyniosły 28.576,22 zł (15.200,-zł + 1.133,34 zł + 3.242,88 zł + 9.000,-zł).

Natomiast w sprawie I C 220/13 powódka poniosła koszty w wysokości 33.502,-zł, w tym opłata od pozwu 26.302,-zł i wynagrodzenie pełnomocnika 7.200,-zł (§ 6 pkt.7 cytowanego wyżej rozporządzenia). Sąd nie uznał za uzasadnione zwiększenie czterokrotnie stawki minimalnej zgodnie z żądaniem powódki. W sprawie I C 220/13 ani stopień jej zawilosci, ani nakład pracy jej pełnomocnika nie uzasadniał zwiększenia stawki. Co do zasady spór został rozstrzygnięty w sprawie I C 304/13 orzeczeniami Sądów Apelacyjnego i Najwyższego. Nakład pracy pełnomocnika sprowadzał się do sporządzenia pozwu i wniosku o połączenie sprawy do rozpoznania ze sprawą I C 304/13. Dlatego w ocenie Sądu uzasadnione jest przyznanie powódce zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej. Wprawdzie w sprawie I C 220/13 powódka wygrała proces w ok. 93%, to Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. włożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu, bowiem powódka uległa w stosunkowo nieznacznej części swego żądania.

Ostatecznie zatem Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki łączną kwotę 62.078,22 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (28.576,22 zł + 33.502,-zł).